

finder Sted, og hvorfra skulde man ellers forklare sig Uttringer i lignende Retninger, deels fra de ærede Skolelærere heri Salen, og deels fra deres Colleger udenfor. Der er virkelig flere af dem, som f. Ex. for mig have beklaget sig over, at denne Balles Lærebogs Udenadslæsning og Dpramsning laa som en tung Steen paa dem; og at det var dem umuligt under disse Forhold at give Underviisningen saa livligt og frisk, som de ønskede; — man gjorde dem og Skolevæsenet i det Hele en stor Tjeneste, naar man affastede denne Tvang, som det hidtil havde været umuligt at slippe for. Selv om man nemlig har en Præst, der ikke sætter saa stor Priis paa denne Bog, saa komme Provsterne og Bispen og visterne og fordre, at Børnene skulle ramse op efter denne Bog; det kan slet ikke nytte, hvad man siger derimod. Jeg vil indrømme, at det maa skee ikke er Tilfældet paa enkelte Steder, men desværre jeg troer, at det findes paa flere Steder; men ganske vist er det, at man ofte hører denne Klage af Skolelæreren: Hvad skulle vi gjøre, vi ere jo nødt dertil, vi ville gjerne slippe derfor; ved Distatfer eller Examiner hører man jo ofte Spørgsmaal som disse til et Barn: Kan Du læse mig, hvad der staaer f. Ex. i § 4 i Cap. 5; ja, Barnet vil til at begynde, men det vil ikke rigtig gaae, man giver det derpaa et andet Spørgsmaal, men det vil heller ikke gaae, eller ogsaa siger man til Barnet: Læs mig Historien om Jacob i Thonboes Bibelhistorie, men det gaar heller ikke, Barnet kan slet ikke med den Dpramsning. Naar nu Barnet ikke kan ramse op paa denne Maade, saa siger man: Ja, det er et Beviis

for, at Barnet Ingenting kan. At Forholdene ere saaledes, idetmindste paa mange Steder, troer jeg Ingen vil benægte; jeg er vis paa, at flere af de ærede Skolelærere ville give mig Ret deri, ligesom jeg ogsaa troer, at de Fleste af os, der sidde her, have følt noget lignende. Naar man nu med Underviisningen gaaer frem paa den Maade, saa er det ganske naturligt, at man gjør Børnene lede og kjede af det, som skulde være dem det Allerjæreste, nemlig Kundskaben til Guds Ord, og vor Herres Kjærlighed til dem.

Hvad nu angaaer mit Forslag om, at al denne Udenadslæsning og Dpramsning ikke længere skal finde Sted; jeg taler ikke om den Udenadslæsning, som finder Sted, naar Børnene selv have lyst dertil, thi der er ikke noget deri, men naar Skoletilsynet fordrer, at, fordi et Barn ikke bestemt kan ordret oplæse et Stykke af en hvilkensomhelst Bog, at det da skal være et Beviis paa, at Barnet aldeles ikke kan Noget, da finder jeg dette meget uheldigt og urimeligt. Den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 2den Valgkreds (Ballentin) har herimod indvendt, „naar en Tilsynsmand i Skolen vilde stille sine Spørgsmaal frit og strax afvise ethvert Svar, der blot var en Gjengivelse af Lærebogens Ord, da vilde Barnet, som naturligviis ikke er øvet saaledes i aandelig Gymnastik, at det let finder Udtryk for den Tanke, som det dog har tilegnet sig, let blive Svar skyldig.“ Hertil skal jeg blot svare: ja, men sæt nu f. Ex., at Børn ere øvede i den aandelige Gymnastik.